

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/286/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818200744
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3818200744.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Marty Trnavskej v spore žalobcu O. R. A., s.r.o., so sídlom K., O. XX, T.: XX XXX XXX, zastúpeného Q. kanceláriou B.. Q. R., s.r.o., so sídlom K., C. XX, T.: XX XXX XXX, proti žalovanému B. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX I., o zaplatenie 1.823,59 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 25. septembra 2018, č. k. 9Csp/13/2018-46, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 25. septembra 2018, č. k. 9Csp/13/2018-46 súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.262,71 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne z tejto sumy od 06.09.2015 do zaplatenia a zamietol žalobu vo zvyšku, žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 38,48%. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že predmetom konania bol nárok žalobcu, ktorý odvíjal od formuláru - žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere (ďalej len ako zmluva), ktorej účelom bolo poskytnutie úveru podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky a žalovaný sa zaviazal ich splácať v dohodnutých mesačných splátkach. Z vykonaného dokazovania mal súd nesporné, že strany sporu uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže predmetom zmluvy je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru s poukazom na § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona posúdil žalobný návrh žalobcu ako opodstatnený iba sčasti. Z doložených listinných dôkazov podľa názoru súdu prvej inštancie nesporne vyplýva, že na základe uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 11.12.2014 žalobca poskytol žalovanému v skutočnosti vyplatený úver vo výške 1.350,- eur, pričom žalovaný zaplatil na splatenie úveru sumu 87,29 eura. Preskúmaním úverovej zmluvy dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere v danom prípade nespĺňa náležitosti stanovené v § 9 ods. 2 cit. zákona, a to podľa písm. f/, j/. V zmluve absentujú náležitosti, a to podľa písm. f/ doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (nestačí ak je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, musí byť súčasťou zmluvy tak, ako ju podpisujú obe zmluvné strany) a j/ ročná percentuálna miera nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (do RPMN úveru, ako aj do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je potrebné započítať aj mesačné platby za poskytnuté služby, nakoľko ide zo strany žalobcu o nekalú obchodnú praktiku, ktorou umelo znižuje RPMN úveru na jednej strane a nepravdivo znižuje náklady spotrebiteľa na úver na druhej strane, pričom zvyšuje

vlastné zisky). Spotrebiteľ by zaplatil na splatenie predmetného úveru celkom sumu 3.140,64 eura, a nie ako uvádza žalobca sumu 2.060,88 eura. Čo predstavuje reálnu RPMN vo výške 88,15%, a nie ako uvádza žalobca 26,03 %. Preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/, d/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom v čase uzavretia zmluvy sa predmetný spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca má potom nárok len na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 1.350,- eur. Keďže žalovaný z poskytnutého úveru vo výške 1.350,- eur zaplatil žalobcovi sumu 87,29 eura, je žalovaný žalobcovi povinný ešte vrátiť sumu 1.262,71 eura. Zároveň súd priznal úroky z omeškania v príslušnej výške 5,05% ročne z priznanej sumy 1.268,01 eura od 06.09.2015 do zaplataenia, t. j. odo dňa nasledujúceho po márnom uplynutí lehoty 15 dní na splatenie úveru od doručenia oznámenia o zosplatení úveru. Vzhľadom na vyššie uvedené zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.262,71 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.262,71 eura od 06.09.2015 do zaplataenia v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a vo zvyšku žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov celého konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov o zamietnutí žaloby vo zvyšku a o trovách konania podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie aj v napadnutej časti a žalobcovi prizná náhradu trov konania. Odvolateľ namietal záver súdu o nesprávne určenej hodnote RPMN, v zmysle ktorého by náklad podľa dohody o poskytnutí služby mal byť súčasťou RPMN, čo je v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z.z.. Dohoda o poskytnutí služby nebola podmienkou pre získanie úveru, čiže v zmysle § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. nemohli byť náklady podľa nej súčasťou celkových nákladov spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom a teda ani súčasťou výpočtu RPMN. Ďalej namietal záver súdu ohľadne dodržania náležitostí vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z.z. náležitosť „konečná splatnosť úveru“ nepozná újné právo, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z.z. a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania újného práva bola vylúčená. Ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona. Konkrétne vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti to znamená, že s týmto údajom (náležitosťou) nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti, a ďalej ani preto, lebo údaj o konečnej splatnosti nie je spôsobilý ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. Túto skutočnosť potvrdila aj zmena zákona č. 129/2010 Z.z. od 01.05.2018. Zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Záver súdu o tom, že úverová zmluva neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy neobstojí, pretože zo zmluvy o revolvingovom úvere časť zmluvných dojednaní vyplýva, že zmluva je uzavretá na dobu neurčitú.

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

5. Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil.

6. Právny vzťah medzi stranami bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Vyžaduje tak zásada prítomná v súkromnom práve riešiaci otázku časovej pôsobnosti noriem a to zásada nepravej retroaktivity (nepravej spätnej pôsobnosti), ktorej podstata spočíva v tom, že zákon sa vzťahuje aj na právne vzťahy vzniknuté pred jeho účinnosťou s tým, že vznik týchto vzťahov a nároky z nich sa spravujú podľa predpisov platných v čase ich vzniku.

7. Zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. f/) ustanovoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Dňa 12.10.2017 bol prijatý zákon č. 279/2017 Z.z., ktorým sa v § 9 ods. 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. (ktorému zodpovedá písm. f/ účinné v čase uzatvorenia zmluvy), ktorý vypustil slová „a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Vypustenie tejto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo podľa predkladateľa návrhu zákona nevyhnuté z dôvodu záverov Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 I. R. A., a.s./C. K.. A. Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení, podľa ktorej členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú. Je však zrejmé, že kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva, dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. (pozri aj rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4. júla 2006, C-212/04 Adeneler).

8. Naďalej však zákon o spotrebiteľských úveroch (tak v čase uzatvorenia zmluvy ako aj v súčasnej dobe v súlade so smernicou) ako obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovuje uvedenie doby trvania zmluvy. Pre naplnenie tejto náležitosti je podľa názoru súdu prvej inštancie v zmluve o úvere v záujme ochrany spotrebiteľa a prehľadnosti potrebné uviesť aj údaj o dni splatnosti poslednej splátky (konečnej splatnosti úveru) jednoznačným a nezameniteľným spôsobom, aby bolo známe, kedy záväzok spotrebiteľa v prípade riadne a včasného plnenia zanikne splnením.

9. Námietka žalobcu, že zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, neobstojí. Ako uviedol súd prvej inštancie, ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno vykladať tak, že stačí, ak sa k termínu konečnej splatnosti úveru dá dospieť výkladom (iných) zmluvných ustanovení. Tento termín musí byť jasne a presne vymedzený na jednom mieste v zmluve - v jednom z jej ustanovení, čo v posudzovanej zmluve splnené nebolo.

10. Vo vzťahu k poukazu žalobcu na určenie konečnej splatnosti úveru spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti, odvolací súd uvádza, že v zmluve o revolvingovom úvere sa dátum splatnosti poslednej splátky nenachádza. Oznámenie veriteľa o schválení revolvingového úveru dlžníkovi, v ktorom je uvedený tento údaj, je jednostranným právnym úkonom žalobcu, nie je teda zmluvou o revolvingovom úvere, pretože nie je podpísané druhou zmluvnou stranou - žalovaným. Preto ani tento argument žalobcu neobstojí.

11. Za rozhodný pre posúdenie úveru ako bezúročného a bezpoplatkového však odvolací súd považoval záver súdu prvej inštancie o nesprávne určenej hodnote RPMN v dôsledku nezapočítania nákladov podľa dohody o poskytnutí služby podľa § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z.

12. Žalobca sa v odvolaní proti tomuto záveru súdu prvej inštancie bránil tým, že šlo o dobrovoľnú službu, ktorá nebola podmienkou pre získanie úveru, ako vyžaduje § 2 písm. g/ zákon č. 129/2010 Z. z..

13. Žalobca na preukázanie tohto tvrdenia doposiaľ neoznačil ani nepredložil žiaden dôkaz, predovšetkým však nepredložil dotknutú dohodu o poskytnutí služieb. O jej existencii sa súd prvej inštancie len dovŕpil z predloženého oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500107164, a to z tam uvedených údajov - „splátka podľa dohody o poskytnutí služby 34,16 eura“ a „odplata za poskytnuté služby v zmysle dohody o poskytovaní služieb 1.229,76 eura“. Čo bolo obsahom a predmetom tejto dohody, aká služba bola za účtovanú odplatu spotrebiteľovi poskytovaná, nie je doposiaľ zrejmé. V bode 14 predložených zmluvných dojednaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu (formulár) sa upravuje pojem „Služby“ bez bližšej konkretizácie doplnkových služieb, pričom tieto zmluvné dojednania nie sú ani stranami podpísané (č.l.8 spisu). Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že v súdnej praxi boli dohody žalobcu o poskytnutí služieb uzavreté so spotrebiteľmi, ktoré spočívali v odklade splátok, vyhodnotené ako neprijateľné

zmluvné podmienky a teda neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a zároveň ako rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

14. Za týchto skutkových okolností (nepreukázanie dobrovoľnosti poskytovanej a spoplatnenej služby) bol správny záver súdu prvej inštancie, že do RPMN úveru, ako aj do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, mal žalobca správne ako celkové náklady započítať aj mesačné platby za poskytnuté doplnkové služby, ako ukladá § 2 písm. g/ v spojení s písm. i/ a § 19 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Keďže túto povinnosť žalobca nesplnil, je v zmluve o spotrebiteľskom úvere ročná percentuálna miera nákladov uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, čo má v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona za následok, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Záver súdu prvej inštancie o nároku žalobcu voči žalovanému len na vrátenie poskytnutej istiny úveru (bez úrokov) je potom správny.

16. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť.

17. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

18. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s § 255 ods.1 a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Zo spisu však nevyplynuli žiadne odôvodnené a preukázané trovy žalovaného v zmysle § 251 C.s.p., preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).